

■ *Hány koncertet adnak évente?*

– Lehetőségeinkhez mérten igen gazdag és színvonalas programkínálattal veszünk részt a hazai hangversenyéletben, évadonként körülbelül 40 saját rendezésű koncerttel, a 2020/21-es szezonban 6 bérlettel. Nem volt ez mindig így, ez az elmúlt évek komoly eredménye. Koncertjeinken neves magyar és külföldi vendégművészek adják egymásnak a kilincset, a látogatottságuk átlagban 90 százalék fölött van. Bérletsorozatainkat a legrangosabb hazai koncerttermek fogadják be: a Zeneakadémia,

a Müpa, a Pesti Vigadó, vagy új helyszínként például a Mátyás-templom. Most sajnos a járvánnyal is meg kell küzdenünk, de le fogjuk győzni, mert muszáj legyőzni, az emberek nagyon vágnak a muzsikára, a hangversenyekre. Az MRME a közmédiá segítségével könnyebben tud segíteni a kultúra, a zene közvetítésében, mint mások! Ezért is igazi nemzeti kincs az MRME, ahogy a Bartók Rádió is, csak jól kell sáfárkodni az értékeikkel és lehetőségeikkel. Szerintem ez valahol az egész magyar kulturális élet érdeke és felelőssége.

R. Zs.

Szigorú biztonsági előírásokkal nyitott a MÜPA

A különféle előadóművészeti intézmények világszerte meglehetősen gyorsan reagáltak a koronavírus-járvány miatt kihirdetett karanténra. Káel Csaba vezérigazgatót kérdeztük, hogyan oldotta meg az intézmény a járványhelyzet kihívásait.

■ *A Müpa milyen programokkal tartotta a kapcsolatot a közönséggel??*

– Hiszünk abban, hogy a Müpa-élmény határtalan és nem ismer korlátokat, egy intézmény küldetése pedig nem változik egy ilyen rendkívüli időszakban sem, sőt, pontosan a missziónk az, amely kirajzolja a prioritásokat, a legfontosabb feladatainkat a krízis idején. Tavasszal fizikailag nem lehettünk együtt az épületben, ezért döntöttünk úgy, hogy mindenki számára regisztráció nélkül elérhetővé tesszük a médiatárunkat, ezt a hazai intézmények közül elsőként tettük meg. Majd elindult a Müpa Home: a jól ismert kezdési időpontokban – műfajtól függően 19:00-kor, 19:30-kor vagy 20:00-kor – vártuk nézőinket a Müpa virtuális tereiben egy-egy új koncertfelvétellel, előadással. Amikor néhány évvel ezelőtt elindítottuk az élő közvetítéseinket, boldogan láttuk, hogy milyen óriási az érdeklődés, és egy hatalmas, hangversenytermünk befogadóképességét sokszorosan meghaladó virtuális közönség formálódik a képernyők előtt az országhatárainkon innen és túl, New Yorktól Berlinen át Tokióig. Azt persze sosem gondoltuk volna, hogy lesz olyan kihívásokkal teli időszak, amikor kizárólag így, a digitális platformokon találkozhatunk majd. Rengeteget jelentett számunkra, a Müpában dolgozó szakemberek és a nálunk fellépő művészek számára az a biztató támogatás, amit a közönségünktől kaptunk és kapunk minden csatornán, fantasztikus számokra lehetünk büszkéek, a közvetítésekkel közel 60 000 embert értünk el világszerte.

■ *A hosszú karanténidőszak és a pandémia okozta folyamatos bizonytalanság hogyan befolyásolja rövid- és*

Káel Csaba

FOTÓ: MÜPA/CSIBI SZILVIA

középtávon a jövőre tervezett programokat? Kellett-e változtatásokat eszközölni a következő évad programjában?

– Ebben a rendkívüli időszakban gyors, transzparens intézkedésekre volt és van szükség: már a vírus európai megjelenésének első napjaiban elkezdtük a rendszeres egyeztetést egészségügyi kérdésekben az érintett szakemberekkel és hatóságokkal, így mindig a legaktuálisabb iránymutatásoknak megfelelően döntünk, a nézők, a művészek és a munkatársaink biztonságát szem előtt tartva.

Az biztos, hogy ez az új helyzet a közönségünktől is megértést és türelmet, tőlünk, a kulturális területen dolgozóktól pedig végtelen rugalmasságot követel. Az évad produkcióit a korábbi gyakorlattal ellentétben nem egy évadra előre, hanem rövidebb távon, szakaszosan, és el-

Müpa-night

Fotó: MŰPA/POSZTOS JÁNOS

sősorban az online felületeinken értékesítjük, a digitális felületeinket a felmerült igények mentén fejlesztettük, és megerősítettük a nyár folyamán. A nemzetközi fellépőink kapcsán az aktuális kormányzati szabályozások az irányadóak, és szeretnénk minél több lehetőséget biztosítani a tavaszi kényszerleállás miatt időszakosan munka nélkül maradt hazai alkotóknak. A Müpa körütekintő előkészítés és a témában végzett célzott kutatások után szigorú biztonsági előírásokkal és működési renddel nyitott újra augusztus utolsó napjaiban: az óvintézkedések fegyelmezett betartása segít, hogy a kulturális élet biztos alapokon indulhasson újra és fenntarthatóan működhessen, ez most kulcsfontosságú.

■ *A járványhelyzet miatt létrejött-e szorosabb nemzetközi együttműködés az egyes országok – mindenekelőtt az uniós tagországok – hasonló profillal rendelkező előadó-művészeti intézményei között? Segítik-e egymást programokkal, vagy a sikeres tapasztalatok megosztásával?*

– A Müpa Magyarországon egyedülként, tagja az Európai Hangversenytermek Szervezetének (ECHO), amely a kontinens legjelentősebb koncerttermeit kapcsolja össze, és támogatja a helyszínek közötti együttműködést és tudásátadást. A tagintézményeknek köszönhetően a vírushelyzet idején a heti virtuális koncertprogram részeként egy-egy európai koncertterem és előadó-művészeti központ online közvetítésébe minden ECHO-tag közönsége beleszólhatott. Kétségtelen, hogy a világméretű egészségügyi veszélyhelyzet gyorsította fel ennek a projektnek az elindítását, de ezzel a nemzetközi közvetítéssorozattal egy régi tervünk valósult meg: ennek a 22 kiváló koncertteremnek az összefogása az európai kultúra erejét közvetíti, és azt üzeni, hogy bízunk egymásban, a közönségünkben, és a jövőben. Ez az üzenet, a most kialakított közös online tér, az ott zajló párbeszéd nem veszíti aktualitását a későbbiekben sem. Természetesen a biztonságos újraindítás kapcsán is egyeztettek ezek az intézmények, és a partnereink jól működő gyakorlatait is beépítettük a saját protokollunkba.

■ *A járvány gazdasági következményei miképpen befolyásolják az ágazat pénzügyi lehetőségeit? Lesznek-e emiatt megszorítások a programtervezésben, illetve a munkavállalók jövedelmi viszonyaira, vagy munkaide-*

jére vonatkozóan? Az előadó-művészeti ágazatban, de a filmiparban dolgozók egy része is meglehetősen kiszolgáltatott foglalkoztatási viszonyban dolgozik, elsősorban a társulathoz nem kötődő, szabadúszó művészek, de a kulisszák mögött a háttérben dolgozók közül is sokan vannak az alkalmilag foglalkoztatottak, vagy az önfoglalkoztatók. Van-e valamilyen központi stratégia az ő megsegítésükre?

– Ebben a rendkívüli pandémiás helyzetben talán a kiszámíthatatlanság és a tervezhetetlenség az egyik legnagyobb próbatétel. Úgy az előadó-művészeti, mint a filmes ágazatban történtek fontos lépések, hogy egyfajta védőhálót feszítsünk ki a művészek és a háttérben dolgozók számára, és mi vezető kulturális intézmények is érezzük ennek a felelősségét. Pontosan ezért indítottuk el júliusban a Müpa autós koncertmozióját, ahol a járvány miatt teljesen leállt koncertélet szereplői biztonságosan, a közönséggel nem találkozva juthattak fellépési és bevételi lehetőséghez. Ugyanezzel a céllal – minden erőnkkel segíteni szeretnénk a hazai alkotókat és a kulturális területen dolgozókat – született meg a közelmúlt legszélesebb műfaji spektrumú hazai zenei pályázata, a Müpa Zeneműpályázata is. Az a célunk, hogy minél gazdagabb műfaji palettán, egész pontosan 14 műfaji kategóriában segítsük elő új magyar zeneművek megszületését, bízva abban, hogy a partnerintézményeinkkel összefogásban majd számtalan bemutatóra is lehetőség nyílik.

■ *A jelenlegi helyzetben az előadó-művészeti intézményekben dolgozók közül is sokan folytatták a munkát az otthoni munkavégzés keretei között. Ön szerint, a járvány elmúltával ez a munkavégzési forma milyen mértékben állandósulhat az ágazatban, és vannak-e – lehetnek-e – előnyei ennek a munkavégzési formának ebben a speciális szektorban?*

– A tavaszi időszakban mi is kidolgoztunk egy új munkamódot, azokon a területeken, ahol ez lehetséges, home office működésre álltunk át, és ennek az időszaknak a tanulságait most, az újraindulás idején is használni tudjuk. A megbeszélések egy részét a jövőben is online felületeken tartjuk, és a webcast-rendszernek is komoly, éles tesztje volt ez, rendkívül pozitív eredményekkel. Ugyanakkor az előadó-művészet arról szól, hogy az adott pillanatban emberek közösséget alkotnak, személyesen vannak jelen, együtt gondolkodnak, összekapcsolódnak – ez rendkívüli érték, olyan élmény, amelyre szükségünk van, szükségünk lesz. Ez pedig sok esetben, a biztonságra maximálisan figyelve, de személyes jelenlétet igényel a területen dolgozóktól. Ami most kiemelten fontos, hogy minden eszközt megragadjunk, hogy ne álljon le a területen a munka, hiszen a kulturális szektort újra- és újraindítani sokkal nehezebb, mint új, innovatív megoldásokat bevetve, a lehetőségekhez alkalmazkodva, akár más formában, de működésben tartani.

(Kaizinger Rita)